

Sygn. akt II CSK 45/11

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lipca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa S. L.
przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Okręgowemu
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 lipca 2011 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 20 sierpnia 2010 r.,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie
obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pełnomocnik powoda S. L. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 20 sierpnia 2010 r. wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.

Odnosząc się do podniesionego w skardze kasacyjnej zarzutu nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji wskazać należy, że kontrola dokonywana przez Sąd Najwyższy obejmuje zasadniczo jedynie postępowanie przed sądem drugiej instancji. Kontrola ważności postępowania przed sądem pierwszej instancji byłaby możliwa, gdy skarżący w ramach drugiej podstawy kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.) zarzucił sądowi drugiej instancji naruszenie art. 386 § 2 k.p.c. przez nieuwzględnienie nieważności postępowania przed sądem pierwszej instancji (por. wyrok SN z dnia 21 listopada 1997 r., I CKN 825/97, OSNC 1998, nr 5, poz. 81). Skarżący w taki sposób zarzutu nie sformułował.

Pozbawienie strony możliwości obrony swych praw następuje wtedy, gdy z powodu wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej, będących skutkiem naruszenia konkretnych przepisów k.p.c., których nie można było usunąć do wydania orzeczenia w danej instancji, strona nie mogła brać i nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części (zob. m.in. postanowienie SN z 6 marca 1998 r., III CKN 34/98, Prok. i Pr. 1999, nr 5, poz. 41 – dodatek). Takie okoliczności

nie zaszły w sprawie. Powód brał czynny udział w postępowaniu i wykazywał się bardzo dobrym zrozumieniem jego zasad. Zgodnie zaś z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, w sytuacji, gdy strona swoim zachowaniem wykazuje wystarczającą znajomość reguł, według których toczy się postępowanie sądowe, odmowa ustanowienia adwokata nie może być oceniona jako prowadzące do nieważności postępowania pozbawienie strony możliwości obrony swych praw (zob. m.in. wyrok SN z dnia 19 czerwca 2008 r., V CSK 50/08, nie publ.).

Z tych samych względów brak było podstaw do uznania, że zaistniała nieważność postępowania przez Sądem drugiej instancji, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Wobec powyższego należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 z zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.